

Μνήμη Αντρέι Γκορενκο (εφ.Εποχή, Πολιτισμός, 22-02-2009)

Εφ. Εποχή, 22-02-2009

Μνήμη Αντρέι Γκορένγκο

Τελικά είχε δίκιο ο Παύλος Νιρβάνας. Ογδονταεννέα χρόνια μετά επιβεβαιώσαμε μέχρι κεραίας όσα ανέφερε στο άρθρο του στην εφημερίδα Εστία της 20^{ης} Φεβρουαρίου του 1920, σχετικά με το σημείο του τάφου της οικογένειας Γκορένκο στο Α΄ Νεκροταφείο Αθηνών. Πράγματι στο υψηλότερο σημείο του Κοιμητηρίου όπως ακριβώς το θέλησε, ο ελληνολάτρης Αντρέι αναπαύεται ακόμη συντροφιά με τους αγαπημένους του.

Αλλά, για να πιάσουμε την ιστορία από την αρχή. Τον Δεκέμβριο του 2008 το λογοτεχνικό περιοδικό Πλανόδιον έκανε ένα αφιέρωμα στην μεγάλη ρωσίδα ποιήτρια Άννα Αχμάτοβα, που το οικογενειακό της όνομα είναι Γκορένκο. Μέσα από την μελέτη των βιογραφικών της στοιχείων προέκυψε η πληροφορία ότι ο αδελφός της Αντρέι Γκορένκο- ο οποίος σύμφωνα με την μαρτυρία του Παύλου Νιρβάνα έχει και ελληνική ρίζα- αυτοκτόνησε και ετάφη στην Αθήνα τον Φεβρουάριο του 1920. Το τραγικό γεγονός συντάραξε την αθηναϊκή κοινωνία της εποχής. Και δικαίως. Ο Αντρέι Γκορένκο και η σύζυγός του Μαρία με το τετράχρονο αγόρι τους ήρθαν σαν πρόσφυγες από την επαναστατημένη Ρωσία του 1919 και εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα. Μετά τον θάνατο του παιδιού τους στις αρχές του 1920, το ζευγάρι αποφάσισε να αυτοκτονήσει με ισχυρή δόση μορφίνης.

Ο Γιάννης Πατίλης και ο Γιώργος Ζεβελάκης στην έρευνα που έκαναν στον τύπο της εποχής βρήκαν πολλές αναφορές για το γεγονός. Μεταξύ των αρθρογράφων ήταν και ο Παύλος Νιρβάνας ο οποίος έδινε και τις περισσότερες πληροφορίες: *“και όταν οι θεοί του επήραν το μονάκριβον αγόρι του, επήγε και του edιάλεξεν ένα τάφον εις το υψηλότερον μέρος του Νεκροταφείου των Αθηνών. Και τον τάφον αυτόν τον ηθέλησεν όχι μόνο τάφον του παιδιού του, αλλά τάφον της οικογενείας Γκορένγκο. Ωνειρεύετο να κοιμηθή και αυτός εκεί μίαν ημέραν, δια να έχη πάντοτε εμπρός του, όπως έλεγε, την Ακρόπολιν, τον Υμηττόν, τον Σαρωνικόν”*.

Ακολουθώντας αυτές τις οδηγίες εντοπίσαμε τον τάφο. Και ήταν πολύ μεγάλη η έκπληξη και η συγκίνηση που αισθανθήκαμε, και θελήσαμε να αποδώσουμε τιμή σ' αυτόν τον άνθρωπο που τόσο αγάπησε την Ελλάδα, την γλώσσα και την ιστορία της, και διάλεξε να κοιμηθεί για πάντα στην αγκαλιά της. Την Κυριακή που μας πέρασε στις 15 Φεβρουαρίου κάναμε ένα μικρό μνημόσυνο, αφήσαμε λίγα λουλούδια στον τάφο, η ρωσίδα μεταφράστρια και συνεργάτις του περιοδικού Ευγενία Κριτσέφτσκαγια διάβασε το

ποίημα της αδελφής του Αντρέι Άννας Αχμάτοβα *“Ήρεμα κυλάει ο Ντόν, ο ήρεμος, στην κοίτη”* στα ρώσικα, ο ποιητής Τάσος Γαλάτης το απάγγειλε στα ελληνικά και η σοπράνο Μάιρα Μηλολιδάκη με την συνοδεία της βιολοντσελίστας ClaireDemeulenaere το ερμήνευσε σε μουσική του συνθέτη Χάρη Βρόντου. Από γύρω συνέβαλαν καταλυτικά ο Σαρωνικός, ο Ύμητός και η Ακρόπολη.

Το τραγικό συμβάν του 1920 όμως εντέλει είχε έναν μόνον νεκρό. Η σύζυγος του Αντρέι δεν πέθανε μαζί του. Η Μαρία επέζησε - μάλιστα ήταν έγκυος όταν έκαναν την απόπειρα- και εγέννησε γιό, που του έδωσε το όνομα του πατέρα του Αντρέι.

Και η έρευνά μας συνεχίζεται.